

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

1186

Na temelju članka 25. stavka 2. Zakona o državnim službenicima («Narodne novine», broj 92/2005), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 28. travnja 2006. godine, donijela

ETIČKI KODEKS

(neslužbeni pročišćeni tekst NN 49/06 i NN 134/08)

DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom državnih službenika uređuju se pravila dobrog ponašanja državnih službenika, utemeljena na Ustavu, ratificiranim i objavljenim međunarodnim ugovorima te zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske.

Članak 2.

Etički kodeks državnih službenika (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) sadrži pravila dobrog ponašanja državnih službenika prema građanima i u međusobnim odnosima državnih službenika.

Članak 3.

Etičkim kodeksom građani se upoznaju s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od državnih službenika (u daljnjem tekstu: službenik).

Članak 4.

U obavljanju državne službe, službenici se pridržavaju odredaba Etičkoga kodeksa.

ZAŠTITA OSOBNOG UGLEDA I UGLEDA DRŽAVNE SLUŽBE

Članak 5.

Službenik, u obavljanju dužnosti primjenjuje načela državne službe i načela ponašanja državnih službenika, propisana Zakonom o državnim službenicima i drugim propisima.

Članak 6.

U obavljanju dužnosti i ponašanjem na javnom mjestu službenik pazi da ne umanjí osobni ugled i povjerenje građana u državnu službu.

Članak 7.

U obavljanju privatnih poslova službenik ne koristi službene oznake ili autoritet radnog mjesta u državnoj službi.

ODNOS SLUŽBENIKA PREMA GRAĐANIMA

Članak 8.

U odnosu prema građanima službenik postupá profesionalno, nepristrano i pristojno. Službenik u obavljanju dužnosti primjenjuje stručno znanje na takav način da građanima pomaže u ostvarivanju njihovih prava, postupajući pritom u skladu s načelom zakonitosti i načelom zaštite javnog interesa.

Članak 9.

U službenom ophođenju s građanima službenik se služi hrvatskim jezikom i razumljivim rječnikom.

Članak 10.

Službenik postupá jednako prema svim građanima, bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke ili socijalne pripadnosti, jezičnog i rasnog podrijetla, političkih ili vjerskih uvjerenja ili sklonosti, invalidnosti, obrazovanja, socijalnog položaja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi. Službenik postupá s posebnom pažnjom prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama.

MEĐUSOBNI ODNOSI DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Članak 11.

Međusobni odnosi službenika temelje se na uzajamnom poštivanju, povjerenju, suradnji, pristojnosti i strpljenju.

Članak 12.

Službenik ne ometa druge službenike u obavljanju njihovih dužnosti. Službenici međusobno razmjenjuju mišljenja i informacije o pojedinim stručnim pitanjima.

Članak 13.

Nadređeni službenik potiče službenike na kvalitetno i učinkovito obavljanje državne službe, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju, te primjeren odnos prema građanima.

JAVNI NASTUPI SLUŽBENIKA

Članak 14.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja državno tijelo, službenik iznosi stavove državnog tijela, u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem i odredbama Etičkoga kodeksa.

U javnim nastupima u kojima službenik ne predstavlja državno tijelo, a koji su tematski povezani s državnom službom, službenik ističe da iznosi osobne stavove.

Pri iznošenju stavova državnog tijela i osobnih stavova, službenik pazi na osobni ugled i ugled državne službe.

POVJERENICI ZA ETIKU I ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 14.a

U svakom državnom tijelu čelnik imenuje po jednog službenika – povjerenika za etiku.

Povjerenici za etiku prate primjenu Etičkog kodeksa u državnom tijelu, promoviraju etičko ponašanje u međusobnim odnosima službenika i odnosima službenika prema građanima, daju savjete službenicima o etičkom ponašanju, zaprimaju pritužbe službenika i građana na neetičko i moguće koruptivno postupanje službenika, provode postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe, te vode evidenciju o zaprimljenim pritužbama.

Povjerenici za etiku u postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe samostalno izvode dokaze, odnosno zaprimaju pisane izjave službenika na kojeg se odnosi pritužba i izjave svjedoka i po potrebi izjave građana ili službenika koji je podnio pritužbu, traže pisana očitovanja od nadležnih tijela u slučaju sumnje na moguća kaznena djela, te poduzimaju druge radnje potrebne za utvrđenje činjeničnog stanja. O provedenom postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe povjerenici za etiku dužni su podnijeti pisano izvješće čelniku tijela.

Povjerenici za etiku dužni su provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe i na temelju anonimne pritužbe.

U slučaju postojanja dvojbi o povredi Etičkog kodeksa povjerenici za etiku surađuju s Odjelom za etiku u Središnjem državnom uredu za upravu i Etičkim povjerenstvom, te provode postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe koju im je uputio Odjel za etiku.

Povjerenici za etiku imaju pravo na posebnu naknadu, čiju visinu utvrđuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Članak 14.b

Osniva se Etičko povjerenstvo kao neovisno tijelo koje priopćenjima i upozorenjima djeluje na promicanje etičkih načela u državnim tijelima.

Etičko povjerenstvo ima šest članova, a sačinjavaju ga po dva predstavnika državnih službenika, sindikata, te po jedan predstavnik Stručne službe Hrvatskog sabora i nevladine udruge.

Na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, Vlada Republike Hrvatske odlukom imenuje članove Etičkog povjerenstva na vrijeme od četiri godine.

Članovi Etičkog povjerenstva između sebe biraju predsjednika.

Članovi i predsjednik Etičkog povjerenstva imaju pravo na novčanu naknadu za rad u Etičkom povjerenstvu. Visinu naknade određuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 14.c

Etičko povjerenstvo je neovisno u svom radu i odlukama.

Sjedište Etičkog povjerenstva je pri Uredu za socijalno partnerstvo Vlade Republike Hrvatske.

Uredske i druge administrativne poslove za Etičko povjerenstvo obavlja Ured za socijalno partnerstvo Vlade Republike Hrvatske.

Članak 14.d

Etičko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:

- zaprima i razmatra pritužbe građana i službenika u slučaju kada čelnik državnog tijela ili osoba koju ovlasti, ne dostavi odgovor na pritužbu u roku od 60 dana ili podnositelj pritužbe nije zadovoljan odgovorom, te ispituje osnovanost pritužbe,
- prati primjenu Etičkog kodeksa, te daje mišljenja vezana uz sadržaj Etičkog kodeksa,
- prati međunarodne standarde na području etičkog postupanja, te daje prijedloge središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose za unapređenje etičkih standarda sukladno međunarodnoj praksi,
- u slučaju postojanja dvojbe da li neko ponašanje predstavlja povredu Etičkog kodeksa na zahtjev povjerenika za etiku, Odjela za etiku u Središnjem državnom uredu za upravu, državnih tijela, službeničkih sudova, službenika, građana i drugih osoba daje mišljenje o tome,
- prati primjenu propisa na području etičkog postupanja državnih službenika, te predlaže njihovu izmjenu i dopunu,
- analizira pojave povreda Etičkog kodeksa na koje ukaže Odjel za etiku u Središnjem državnom uredu za upravu i povjerenici za etiku,
- potiče i predlaže mjere za jačanje etičkih standarda u državnoj službi u odnosu na osobno ponašanje državnih službenika, mogući sukob interesa, primanje darova i koruptivno i drugo neetičko postupanje, zaštitu ugleda državne službe i osobnog ugleda državnih službenika.

U roku od trideset dana od stupanja na snagu odluke o imenovanju članova Etičkog povjerenstva, Etičko povjerenstvo donijet će poslovnik o svome radu kojim se pobliže uređuje način rada.

Članak 14.e

Kada Etičko povjerenstvo zaprimi pritužbu građana ili službenika u slučaju kada čelnik državnog tijela ili osoba koju ovlasti, ne dostavi odgovor na pritužbu u roku od 60 dana ili podnositelj pritužbe nije zadovoljan odgovorom, bez odlaganja će zatražiti izvješće od čelnika državnog tijela o provedenom postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe i poduzetim mjerama.

Čelnik državnog tijela dužan je u roku od 15 dana izvijestiti Etičko povjerenstvo o provedenom postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe i poduzetim mjerama.

Etičko povjerenstvo daje mišljenje o osnovanosti pritužbe i dostavlja ga podnositelju pritužbe i Odjelu za etiku Središnjeg državnog ureda za upravu u roku od 30 dana od dana zaprimanja pritužbe.«

PRITUŽBE NA NEPOŠTIVANJE ETIČKOGA KODEKSA

Članak 15.

Građani i službenici mogu se obratiti čelniku državnog tijela i povjereniku za etiku pritužbom na ponašanje službenika u službi i izvan službe, za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa.

U slučaju podnošenja pritužbe čelniku državnog tijela, čelnik državnog tijela bez odlaganja će proslijediti pritužbu povjereniku za etiku koji je dužan provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe.

Povjerenici za etiku dužni su u primjerenom roku, a najduže u roku od 30 dana od dana primitka pritužbe provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe i dostaviti pisano izvješće čelniku tijela, koji je dužan u roku od 8 dana razmotriti pritužbu i po potrebi pokrenuti postupak zbog povrede službene dužnosti, utvrđene zakonom, drugim propisom ili pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela. Čelnik državnog tijela obavijestit će o tome povjerenika za etiku.

Na zahtjev povjerenika za etiku, za vrijeme postupka ispitivanja osnovanosti pritužbe, čelnik državnog tijela dužan je povjerenika za etiku osloboditi obavljanja poslova radnog mjesta na koje je raspoređen.

Čelnik državnog tijela ili osoba koju ovlasti, daje odgovor na pritužbu najkasnije u roku od 60 dana od dana njena podnošenja.

U slučaju da čelnik državnog tijela ili osoba koju ovlasti, ne dostavi odgovor na pritužbu u roku od 60 dana ili podnositelj pritužbe nije zadovoljan odgovorom, podnositelj pritužbe ima pravo podnijeti pritužbu Etičkom povjerenstvu.

Članak 16.

Čelnici državnih tijela dužni su jednom godišnje, najkasnije do 31. prosinca, izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, o podnesenim pritužbama iz članka 15. Etičkoga kodeksa i postupcima koji su u svezi s njima pokrenuti. Središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, objavljuje skupno izvješće na svojoj web-stranici najkasnije do 31. siječnja sljedeće godine.

UPOZNAVANJE NOVIH SLUŽBENIKA SA ETIČKIM KODEKSOM

Članak 17.

Čelnik državnoga tijela ili osoba koju on ovlasti, dužni su upoznati službenike koji se primaju u državnu službu s odredbama Etičkoga kodeksa.

JAVNOST ETIČKOGA KODEKSA

Članak 18.

Etički kodeks ističe se na vidnom mjestu u državnom tijelu. Etički kodeks se objavljuje na web-stranici Vlade Republike Hrvatske i web-stranicama svih državnih tijela.

POSEBNI ETIČKI KODEKSI

Članak 19.

Kada posebnosti državne službe to zahtijevaju, čelnici državnih tijela mogu, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, donositi posebne etičke kodekse. Etički kodeksi iz stavka 1. ovoga članka moraju biti usklađeni s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa.

STUPANJE NA SNAGU

Članak 20.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 023-03/06-03/04
Urbroj: 5030109-06-1
Zagreb, 28. travnja 2006.

Predsjednik
dr. sc. Ivo Sanader, v. r.